

'THE MOEIAL
WANTS
YOU'

De Moeial

Tweewekelijks gratis dinges voor VUB-dinges. Van 4 tot 18 oktober 1988.

Inhoud:

1

Hoi pipeloi, dus. En aju, paraplu.

2

Veel gepraat van de Sociale Raad. Hoe krijg ik een kot, les 1. Gastdocent is de dir.-gen. zelf!

3

Als je het doet, doe het dan goed. Sjerp helpt je een handje. Voor Francisco Ferrer is het te laat. Warempel ook de eerste lezersbrieven van het seizoen op deze pagina!

4

Een bijdrage van V.O. aan onze krant: volgende week examen erover! En o, wee als je 't niet kent! Film en literatuur, dus.

5

De Amerikaanse strip: eindelijk maat-schappijkritisch?

6

De Uit In Brussel, om uw kultureel peil wat op te vijzelen. En interessante dingen, om uw intellectueel peil wat op te vijzelen.

7

AGENDA van VUB-activiteiten. Fuif en film zwaaien met de scepter. FF. Taxistop+berichtjes+voordrachtjes. Na.

8

De KULTUURKRANT, van dienst kultuur herself, in een vernieuwd jasje.

De Moeial.

Tweewekelijks studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel, ism VO, BSG en de Dienst Kultuur.

Adres: De Moeial,
Pleinlaan 2-gebouw Y'
1050 Brussel
Tel: 02/641 23 38

Verantwoordelijk uitgever:
Saskia Schoofs,
Grotestraat 116,
3118 Werchter.

Medewerkers: Saskia Schoofs,
Michel Distelmans, Hans Leenders
(V.O.), Philippe Vandermeer, Philippe
Moeykens (B.S.G.), Erik Van Engeland

Abonnementen:

150,- voor 1 jaar (15 nummers).
Steunabonnement: 500,- te storten op
rek.nr. 001-1386975-48 van De
Moeial. Met duidelijke vermelding van
naam en adres.

HOI PIPELOI !

☞ Dag lieve lezertjes!

Hier hebben jullie de eerste Moeial van dit academiejaar. Het is vooral een informatie-Moeial, je kan er dus een

hoop van leren, voor de verandering. Voor de nieuwe

VUB-ers leggen wij graag even uit wat De Moeial

eigenlijk is. Zoals jullie -naar wij hopen- al hebben

kunnen zien, is dit een krantje. Meer nog, het is de

tweewekelijkse tijding der VUB-studenten, die gratis

verdeeld wordt. Om dit te kunnen doen, krijgen wij elk

jaar een massa geld van de Sociale Raad, de raad die

instaat voor het beheer van de Sociale Sektor, waartoe

bv. ook het Restaurant, het Kulturkaffee, de dienst

Huisvesting en SJERP behoren. Maar er is meer. Achter

dit blaadje zit namelijk ook nog een redactie, die de vorm

heeft van een anarchistisch kollektief. Hiernaast kan je

zien dat we er best nog mensen bij willen, heel graag

zelfs, kom dus maar af.

Je kan de Moeial, naast lezen, ook gebruiken: organiseer

je iets, dan kondig je dat aan en wij plaatsen het in de

agenda, zoek, verkoop, verhuur je iets of geef je iets

weg, dan komt dat in onze rubriek zoekertjes. Wij

verliezen traditiegetrouw alleen maar berichten van

Amnesty International, dat is beloofd!

Tevens staan wij open voor opbouwende kritiek.

De Moeial wordt (behoudens gevallen van overmacht)

uitgedeeld op dinsdagmiddag in het VUB-kafetaria. Wij

leggen hem ook in de gebouwen (meestal in de buurt van

een of ander sekretariaat) en op de diensten van de

Sociale Sektor. Onder de kolofoon staat vermeld hoe je

een abonnement kan nemen. Voilà, dat is het al.

Daaaaaaaag!

DE MOEIAL.

DE MOEIAL ZOEKT

MEDEWERKERS

Kan je schrijven, tekenen, plakken, uitdelen, de metro nemen, vergaderen, plooiën, nieten, typen, tekstverwerken, interviewen, onderzoeken, opruimen, fotograferen, of abonnementen verzenden, of heb je zin om een van deze dingen te leren, neem dan dringend contact op met ons. Wij vergaderen elke maandagavond om 19 u. in ons eigen lokaal dat zich in gebouw Y' bevindt. Je kan ook met een van onze uitdelenden praten.

DE MOEIAL VERWELKOMT JE BIJ VOORBAAT VAN HARTE.

Sjerp-consultatiecentrum VUB organiseert:

op dinsdag 25 oktober

een gespreksavond over beginnend
ouderschap.

Meer inlichtingen?
Bel 02/641. 23.45 of 641/23.44.

Even sociaal.

De sociale sektor is een fundamenteel orgaan van de V.U.B. dat zorgt voor het sociaal en financieel heil van de studenten. Het is de verzamelaar van een hoop diensten:

- Sociale Dienst
- Jobdienst
- Sportdienst
- Studieadvies
- Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking en voor de Vrede (UCOV)
- Sjerp (centrum voor Sociale, Juridische En Relationale Problemen)
- Gezondheidscentrum+geestelijk gezondheidscentrum (met medische dienst)
- Bovenstaande diensten zijn verzameld in het gebouw van de sociale sektor: gebouw Y' (aan de Triomflaan). Je gaat er gewoon binnen en vraagt aan het onthaal waar je moet zijn, of je gaat gewoon kloppen aan een deur, want overal hangen bordjes met de namen van de diensten. Voor Sjerp moet je aan de uiteinder van gebouw Y' zijn, het dichtst bij gebouw Z.
- Ook in Jette kan je terecht bij veel van deze diensten: zie de sociale sektor aldaar.
- Restaurant.
- Dienst Huisvesting (tussen de koten op de kampus, het dichtst bij gebouw Y')
- Dienst Kinderdagverblijven
- Dienst Cultuur: in gebouw Y', naast het Kulturkaffee dat door hen beheerd wordt
- Brussels StudentenGenootschap (Y')
- Studiekring Vrij Onderzoek (Y')
- De Moeial, ook in Y'.

De sociale Dienst.

Je kan er terecht in verband met sociale en financiële aangelegenheden. We geven informatie in verband met studiebeurs, kinderbijslag, ... Je kan inlichtingen krijgen aangaande toelagen, leningen, voorschotten op studiebeurs en andere tegemoetkomingen. Voor nadere informatie verwijzen we je naar de brochure "De Sociale Dienst". Paula Witte ontvangt je discreet op maand., dins., woens., en vrijdag van 8.45 tot 12.15u. en op donderdag van 13.45 tot 17.00u. Dominiek Peeters ontvangt al even discreet, maar wel op maandag van 9.00 tot 12.30u. en op dinsdag van 9.00 tot 11.15u. In Jette vind je alleen Dominiek, op dinsdag van 12.30 tot 15.30u.

De SoR.

De Sociale Raad beheert de sociale sektor. Zij vergaderen elke maand, en op zo'n vergadering wordt dan gestemd over eventuele beslissingen i.v.m. standpunten, begroting en beleid van de s.s. De sektor krijgt zijn geld voornamelijk van de staat, die het bedrag berekent met o.a. het aantal studenten (per schijf van 1000). Het gaat hier over meer dan vijftig miljoen, en speciaal op de V.U.B. is men blij omdat i.t.t. de soc. sectoren van andere universiteiten de bijdrage per student hier niet gedaald is. Optimisten aller landen, verenigt u! Je begrijpt dat het niet evident is om met dergelijke, relatief kleine bedragen een grote verscheidenheid van diensten te voorzien en die dan nog te laten draaien ook. Een

voornamelijk bezorgdheid van de SoR-leden is dan ook: 'Waar halen we extra geld vandaan?' Direct worden dan alle ogen gericht op onze academische overheid (Raad van Beheer), die voor een deel wel in hetzelfde schuitje zit omdat zij de budgetten voor onderwijs en onderzoek ook van de staat krijgt, maar ook andere fondsen zijn daarvoor beschikbaar, terwijl de RvB voor een 'positieve inkomstenverdeling' zou kunnen zorgen naar de studenten toe. Zo is er bijvoorbeeld het 'Niet Geaffekteerd Patrimonium', een kas die door de RvB beheerd wordt en die een 'sparerpot' vormt voor uitgaven zonder vaste begrotingspost. O.a. het zwembad wordt daar voor een deel van betaald.

Het is dus duidelijk dat de SoR belangrijk is voor de student. Ook al omdat dit het enige orgaan is waar de studenten een reële inspraak hebben: elk jaar worden er zes studenten verkozen als SoRlid; indien er nog enkele studenten bij komen als afgevaardigden vanuit de RvB, de rector, of de voorzitter van de RvB, kunnen zij een meerderheid hebben in die SoR en beslissen over hun eigen sociale bestemming aan de VUB.

Maaltijden niet duurder.

Het resto valt dus ook onder de auspiciën van de SoR, en daar heeft men vastgesteld dat voor de soc. sektor de reële maaltijdprijs 180 Belgische munteenheden is; voorheen was deze geschat op 160. De SoR heeft beslist de VUB-student niet voor deze kostenstijging te laten opdraaien, maar de gasten zullen wel het volle pond mogen dokken, net als de grillers, nl. 180 ballen. De stijging is allicht niet aan het toeval te wijten: een grondig 'uitkuisen' van de restaurantboekhouding door een nieuwe beheerder leidde o.a. tot dit besluit. Deze beheerder heeft trouwens op 1 september van dit jaar ontslag genomen 'om familiale redenen', zogezegd. In een volgende Moeial zullen we dan ook de nieuwbakken beheerder even interviewen. Misschien kan men een abonnement nemen op restorunners.

Huisvesting voor topsporters:

als je niet betalen kan, moet je maar goed kunnen sporten.

Dhr De Knop van de Sportdienst had de SoR gevraagd (alleen omdat dat écht moest) huisvesting op de kampus te voorzien om tien topsporters (olympisch nivo, dus) te herbergen. Twee daarvan vielen echter buiten de normale toekenning, die strikt bepaald is naargelang de aanvrager van een VUB-kot op het gebied van inkomsten, afstand tot de unif, enz. Na een lange, bijna ideologische discussie over die aanvraag werd het toekennen van woonfaciliteiten aan dergelijke sportmensen afgekeurd door de SoR, die niet zwichtte voor een chantagepoging vanwege de sportdienst: uitspraken als 'uitspraling van de VUB' waren hierbij legio, alsmede een financiële regeling om de woonkosten niet door de sociale sektor te laten betalen. Asjeblief.

De directeur-generaal van de VUB (Dhr. Leo Peeters) zwichtte echter wel voor zo'n voorstel: hij zij gewichtig 'de sporters zullen hier komen, desnoods via mij, op de

Leo en zijn apostelen krijgen een centrum om wetenschap te ontwikkelen.

Van een universiteit zou men kunnen verwachten dat zij een universele opleiding kan bieden. Nochtans is dit niet het geval: onderzoekers moeten immers werken in uiterst gespecialiseerde gebieden en veel opleidingen leveren nog slechts specialisten af. Op die manier gaat de universiteit echter voorbij aan de globaliteit van menselijke en maatschappelijke problemen en slaagt ze er bovendien evenmin in om inzicht te verschaffen in de wezenlijke samenhang der universitaire disciplines.

Onze universiteit heeft dan ook besloten acties te ondernemen om zowel op het vlak van het onderzoek als het onderwijs het transdisciplinaire denken te bevorderen, en te bewerkstelligen dat haar afgestudeerden en personeel de grenzen van hun (noodzakelijke) specialisaties kunnen overstijgen. Op onderzoeksvlak heeft dat geleid tot de stichting van het 'interdisciplinair onderzoekscentrum Leo Apostel'. Op onderwijskundig vlak is een bijzondere licentie Technologie keuzemogelijkheid 'Wetenschapswetenschap' opgericht.

Het uitgangspunt van deze bijzondere licentie is de transdisciplinaire studie van de ontwikkeling van de wetenschappen in al hun facetten. Men kan daarbij zowel de producten van het wetenschappelijk onderzoek als de wetenschappelijke arbeidsprocessen voorwerp van wetenschappelijk onderzoek maken. De reflectie op wetenschap en wetenschapswetenschap vormt het voorwerp van de wetenschapsfilosofie. Bij de wetenschappelijke studie van de wetenschapsprocessen spreekt men van wetenschapswetenschap. Deze twee zaken kan men in een dubbel historisch perspectief plaatsen: naar het verleden toe en naar de toekomst. In het eerste geval spreekt men van wetenschaps geschiedenis, in het tweede geval van wetenschaps politiek. Deze vier invalshoeken vormen dan ook de basisstructuur van het programma van de bijzondere licentie. De studie omvat minimum 300u college en/of werkcollege, gespreid over twee

akademie jaren en zal voornamelijk bestaan uit thematische hoorcolleges, thematische werkcolleges, seminars, werkstukken en individueel studiewerk.

Naast de bijzondere licentie werd aan de VUB ook het onderzoekscentrum Leo Apostel opgericht. Prof. Em. Dr. L. Apostel heeft de opbrengst van de NFWO-prijs van 2 miljoen frank aan de VUB geschonken. Artikel 2 van de schenkingssakke luidt als volgt: "De VUB, die deze schenking aanvaardt, verbindt er zich toe de opbrengst van de prijs uitsluitend aan te wenden voor onderwijs en onderzoek ter verdediging en bevordering van een kritisch en rationeel wereldbeeld door het bepalen van de rol van de mens en het omschrijven van zijn plaats in het gehele systeem. Dit wereldbeeld moet noodzakelijk kunnen steunen op: a) een algemene cosmologie, die het organische en anorganische in verband brengt, en vanuit de fysische en sociologische wetenschappen wordt ontwikkeld, b) een theorie over de mens en zijn geschiedenis, die vanuit de menselijke biologie, de socio-psychologische en de globale geschiedenis wordt ontwikkeld. De resultaten van het onderzoek naar dit wereldbeeld zouden moeten kunnen uitmonden in sociaal-politieke en ethisch relevante informatie die kunnen bijdragen aan het verder ontwikkelen van het kritisch en rationeel vrijzinnig waardensysteem". Geïnteresseerden kunnen alvast de plechtige openingszitting van het centrum Leo Apostel en de bijzondere licentie in de Technologie, keuzemogelijkheid Wetenschapswetenschap komen bijwonen op woensdag 5 oktober om 14u in aula Qa. Leo Apostel zal er spreken over "Wereldbeelden en Interdisciplinariteit". Voor meer praktische informatie over het centrum en/of omtrent toelatingsvoorwaarden, organisatie van de bijzondere licentie, enz., kan men steeds terecht op het Apostel centrum lokaal L 406 bij Dr. Luk Van Langenhove, tel. 641.27.51.-641.27.72.

Erik V.E.

Koninklijke Jacht of zo, en buiten de sociale sektor om'. Het is inderdaad zo dat de academische overheid een aantal kamers heeft ingericht in de gebouwen die het resultaat waren van overnames en onteigeningen in de buurt van de VUB. Willy Emmerechts, hoofd van de dienst huisvesting heeft gereageerd met verontwaardiging: het toekennen van studentenkoten zou immers moeten gebeuren met vaste, objectieve procedures, en het was duidelijk dat Dhr. Peeters in het doorbreken daarvan niet uit sociale overweging handelde. Emmerechts werd daarin bijgestaan door de meerderheid van de SoR-leden.

KaKa, the four million franks café: 'we can make it better, stronger, faster'.

Het kulturkaffee kleedt zich anders aan: een grotere toog, een groter terras, en een nieuwe keukenuitrusting zullen binnenkort te bezichtigen zijn tijdens het drankdebiet. Deze nieuwe investering telt 1,4 miljoen bij de 3 reeds gespendeerde miljoenen die het vorige jaar het 'trefcentrum' verfraaid hebben. Er werd toen kritiek geuit aan het adres van Prof. Van der Meer, de architect die het geheel geplaatst heeft. Deze had nl.

voor een deel zelf de bouwopdracht bepaald die hij zelf uitvoerde en waarvoor hij zelf betaald werd. Enige kritiek werd natuurlijk gespuid tegen het diensthoofd kultuur, en tegen het eigen beleid van de SoR, die zo'n dingen niet graag nog eens ziet gebeuren. Bijzkaar was zelfs de regeringsafgevaardigde wakker geschrokken van zulke gebeurtenissen, want ook zij vroeg meer uitleg aangaande het KK. (De regeringsafgevaardigde, Mevr. A. Van der Speeten, heeft als taak de besteding van de regeringsubsidies te controleren.) Was dit omdat zij enige technische mankementen vermoedde, of was dit omdat bepaalde bedragen in kleinere stukken werden gehakt en achteraf aaneengeregen zodat haar specifieke toelating niet nodig was? Dat is nl. het geval voor bedragen boven het half miljoen.

Grote gezinnen aan de VUB.

Voorts is er nog besloten een gunstmaatregel in te voeren voor gezinnen waarvan meer dan één kind aan de VUB studeert en gehuisvest is: het tweede kind zal nl. in een lagere betalingssschijf mogen.

Suske.

HET ABC VAN SJERP.

Sinds een tijdje vind je op de VUB hier en daar ware condoomautomaten. Ze zijn er geplaatst op initiatief van de Sociale Raad, en bevinden zich in de toiletten van het Kulturkaffee, van het restaurant, in de studentenhomes Oefenplein, Nieuwelaan en Jette. SJERP (Centrum voor Sociale, Juridische en Relationele Problemen) heeft onlangs een boekje uitgebracht waarin haarfijn uitgelegd wordt hoe je een condoom gebruikt. Deze boekjes zijn te verkrijgen op SJERP, maar het is ook de bedoeling dat ze, in bakjes naast de condoomautomaten, ter beschikking zouden staan van geïnteresseerden. Wij geven hier de inhoud van het boekje weer.

SJERP zegt A.B.C.: het Aids Bescherming Condoom.

(een condoom beschermt natuurlijk ook tegen andere geslachtsziekten en zwangerschap)

Hoe een condoom aanbrengen?

Je moet het condoom afrollen over de stijve penis vooraleer die in de buurt van de vagina komt (en niet pas vlak voor de ejaculatie). Het reservoir 'tepel' met duim en wijsvinger **toeknijpen** (opdat er later nog plaats voor het sperma zou zijn) en met de andere duim en wijsvinger het condoom over de penis **afrollen**. Het condoom ook niet te hard aanspannen, anders wordt de kans op scheuren groter.

Men verhoogt de veiligheid als er ook een zaaddodend middel gebruikt wordt!

Ofwel brengt de man een crème aan op het uiteinde van de buitenkant van het condoom, ofwel brengt de vrouw het middel aan in de vagina (o.v.v. schuim of tabletten).

De penis terugtrekken voor hij weer slap wordt.

Best is hierbij de rand van het condoom vast te houden, zodat er geen sperma naar buiten lekt. Opgepast! Niet meer met de handen of de penis de vaginale streek

aanraken! Zelfs na wassen van de penis kunnen er nog zaadcellen in de urinebuis blijven zitten. Deze zijn wel weg na eens plassen.

Nadeel.

Het nadeel van een condoom is dat de gevoeligheid bij de man wat vermindert, maar dat betekent meestal weer dat de ejaculatie makkelijker uitgesteld kan worden.

Een condoom gebruiken betekent zorg dragen voor de ander en voor jezelf. Beschouw het niet als een teken van wantrouwen.

Testen van het condoom na gebruik.

Men vult het condoom met water, wrijft de buitenkant droog en kijkt of er zich geen druppel vormt aan de onderkant.

Wat met een gescheurd of achtergebleven condoom?

Om zwangerschap te voorkomen kun je in dit geval naar de dokter voor een morning after pill. Deze kuur moet beginnen binnen de 36 uur na geslachtsgemeenschap.

Studiecentrum Francisco Ferrer.

Het Studiecentrum Francisco Ferrer is een vereniging zonder winst oogmerk die hoofdzakelijk bestaat uit studenten en oudstudenten van de Vrije Universiteit Brussel en de Université Libre de Bruxelles. Het doel van de vereniging is de verdediging, verspreiding en ontwikkeling van het Vrij Onderzoek.

In deze optiek wil het studiecentrum een onderzoeks- en studiemedium zijn met een zeer ruime interessesfeer (politiek, sociaal, ethisch,...) en een rationele benadering van de behandelde onderwerpen. Het zijn deze aanpak en een brede pluralistische oriëntatie die de objectiviteit van de werkzaamheden garanderen.

Het centrum kwijt zich in deze geest van zijn taak door:

- het samenstellen en verspreiden van kwalitatief hoogstaande dossiers die een basis van documentatie en studiemateriaal over diverse onderwerpen zullen vormen.
- het uitgeven van een tijdschrift waarin het denken en de resultaten van het studiecentrum tot uiting zullen komen.
- het organiseren van tentoonstellingen en conferenties, die aan ieder de mogelijkheid bieden een persoonlijk standpunt in te nemen over de meest treffende problemen van onze maatschappij, zoals een seminarie over Opus Dei, de voorstelling en bespreking van "Les Forces occultes" (een nazistische anti-maçonnieke propaganda-film), de "Big Bang" etc.

Een morning after spiraal kan binnen de 72 uur geplaatst worden.

Tenslotte nog enkele gulden regels die altijd gelden.

- Oefen eerst om storend geknoei tijdens het vrijen te voorkomen.
- Elk condoom slechts éénmaal gebruiken.
- Steeds een condoom gebruiken, ook in zgn. "veilige" periodes.

Voor meer informatie:

Consultatiecentrum SJERP VUB.
Triomflaan 1
Elsene 02/641.23.45.

SJERP AZ
Laarbeeklaan 101
Jette 02/477.60.05.

Gezondheidscentrum VUB
Gebouw Y
Elsene 02/641.28.13.

A.Z.
Laarbeeklaan 101
Jette 02/477.47.01.

Francisco Ferrer- 1859-1909.

Ferrer was de oprichter, in Spanje, van de "Escuela Moderna": een poging tot een neutraal, wetenschappelijk, écht vrij onderwijs met als bedoeling het analfabetisme van de Spaanse bevolking te bestrijden om haar een intellectueel en spiritueel leven te kunnen geven, onafhankelijk van om het even welk en vooral klerikaal juk. Dit niet-confessioneel onderwijs kan het best vergeleken worden met dat wat, in Frankrijk, gepropageerd werd door S. FAURE. Ferrer stichtte ook een uitgeverij voor de publicatie van hoofdzakelijk pedagogische werken. Zijn propagandistische activiteit t.v.v. het rationeel denken deed hem een eerste keer in de gevangenis belanden in 1906. Als gevolg van rellen in Barcelona in 1909 werd Ferrer gearresteerd en na een nepproces ter dood veroordeeld. Op 13 oktober 1909 werd hij terechtgesteld in Montjuich. In 1911 werd het proces herzien, en in 1912 werd de veroordeling als een "dwaling" bestempeld...

Yves Wauthier
Voorzitter 86/87, 87/88.

LEZERSBRIEVEN

Dit is de rubriek "lezersbrieven". Hij staat open voor alle mogelijke reacties vanwege de lezers. Onze brievenbus bevindt zich in gebouw Y (naast de ingang van het Kulturkaffee). Wie het te bont maakt, kan, als we De Moelial niet vol krijgen, rekenen op een (af en toe moraliserend) antwoord van de redactie. Slechts één ding: anonieme brieven gooien we meedogenloos de vuilnisbak in. Vermeld dus altijd je naam en adres. Wil je deze gegevens liever niet in onze tijding zien prijken, dan schrijf je dat erbij. Wij beloven je in dat geval de absolute geheimhouding. Zo, kruip dus maar in je pen of onder de wol, naar gelang van de behoefte die zich op dit moment het meest laat voelen. Ahoy!

Open brief aan de uitbaters van de Shamrock.

Mevrouw, Mijnheer,

Nu in uw zaak naast spaghetti ook andere schotels verkrijgbaar zijn, zou ik u willen aanraden dit op de een of andere manier aan de buitenkant van het kaffee aan te geven. Het is namelijk zo dat de "Shamrock" vlak bij een frituur gelegen is, waar eveneens eenvoudige doch voedzame maaltijden verkregen kunnen worden. Deze mensen zijn dan ook naar alle waarschijnlijkheid absoluut niet blij over uw initiatief en zouden weleens kunnen besluiten bij nacht en ontij zoiets als een bom (!) in de kelder van uw etablissement te plaatsen, waardoor ze die lastige concurrenten (in casu u) kwijt zijn. Als naaste concurrenten zijn ze de eerste verdachten, dat is waar, maar

wat als de inspecteur van de politie hen ondervraagt in verband met de aanslag en ze zeggen alleen maar: "Wat erg voor die mensen van de Shamrock, wij wisten helemaal niet dat daar ook spaghetti en moussaka enzovoort kon worden genuttigd." (waarmee ze zichzelf van het motief, het uitschakelen van de concurrentie, bevrijden)?

Moest u, anderzijds, een bom hebben gelegd onder het frituurtje (al wil ik hiermee natuurlijk niet zeggen dat u zoiets zou doen), dan zou u zich niet zo makkelijk kunnen lospraten, want het staat er luid en duidelijk op, dat het een frituurtje is waar je ook eenvoudig doch voedzaam kan eten.

Wat ik maar wilde zeggen: maak een uithangbord ofzo, iets van (in het geval

van spaghetti): "Hier serveert men heerlijke spaghetti" (wat nog waar is ook) of (in het geval van belegde broodjes): "Proef onze eenvoudige, doch voedzame belegde broodjes", ik denk dat dat in elk geval positief moet uitdraaien

voor uw zaak. En... in geval van aanslagen kan onder alle omstandigheden gerechtigheid geschieden!

Iemand die het goed met u meent.
(Naam en adres bij de redactie bekend).

Woedende abonnee.

Snertverantwoordelijke voor de abonnementen van De Moelial!
Al jaren betaal ik trouw en op tijd iedere keer mijn abonnementsgeld voor jullie blaadje. Het enige wat de laatste tijd niet trouw en tijdig meer is, is de aankomst van mijn eksemplaar.
Nondepictjes, wat is dat daar voor een

zwijnepan bij jullie! Ik geef jullie nog één (!) kans, daarna is het onherroepelijk gedaan. Zo, veel sukses met het verbeteren van jullie levens!

G.S. uit W.
(volledige naam en adres bij de redactie bekend)

Antwoord van de redactie.

Beste G.,

De abonnementendienst van De Moelial liep de laatste tijd inderdaad een beetje mank. Zelfs in die mate dat de laatste Moelial (Moelial 14&15) de abonnees in het geheel niet bereikte. Wij schamen ons diep en beloven hierbij plechtig dat het nooit meer zal gebeuren. Moelial 14&15 moeten jullie natuurlijk niet betalen. Wie hem toch nog wil (al moeten we jullie waarschuwen: hij is verschrikkelijk saai) kan bellen of schrijven naar onze redactie. (naam adres en telefoonnummer vind je in de kolofon op pagina 1).

De redactie.

De Moecial brengt voortaan af en toe een bijdrage van Studiekring Vrij Onderzoek. Zie hier de eerste poging van een gunstige symbiose.

Film en literatuur:

wat is er het saai?

Literatuur en film hebben steeds een soort haat-liefde verhouding voor elkaar gekoesterd. Sinds Méliès Jules Verne's romans als basis nam voor sommige van zijn truukfilms, barste er een polemiek los die nu nog niet ten einde is: kan men een roman (een geschreven tekst) omzetten in een film (een beeldenreeks)?

In de regel wordt een boek nooit geschreven met oog op een eventuele verfilming, daar bestaan scenario's voor. Literatuur zou op zichzelf staan, een eigen wereld creëren, die door verfilming alleen maar verarmd kan worden. Waarom put Hollywood dan zo naarstig uit deze bron? Een verklaring kan het gebrek aan echt goede scenario's zijn, maar ook financiële bedenkingen spelen mee: de goede verkoopcijfers van een boek en/of de wereldwijde bekendheid ervan vormen dikwijls een aanleiding tot een verfilming.

Zijn romans verfilmbaar? En zo ja, zijn het dan "goede" films? Niemand zal vandaag de dag nog beweren dat de Film Noir-bewerkingen van Raymond Chandler's detective-verhalen of Hitchcocks adaptaties van Patricia Highsmith's thrillers slechte films zijn... maar gaat het hier dan nog over literatuur?

Detective-stories, thrillers en grizelromans staan vol actie, geconstrueerd rond rake, soms cliché-matige personages, spelen daardoor fel in op het voorstellingsvermogen van de lezers. Een boek kan dus verfilmbaar zijn, al zullen diegenen die het boek eerder al lezen meestal morrend toekijken en zeggen dat zij het zich héél anders voorgesteld hadden.

Maar is "Literatuur" verfilmbaar? Vormt een dergelijke verfilming inderdaad een soort "Readers Digest" van de oorspronkelijke roman, zoals Jan Temmerman naar aanleiding van "The Unbareale Lightness Of Being" schreef? Of draait het uit op het puur neerzetten van "het verhaaltje", waarin enkel de acteurs en de regisseur nog weten wat de personages denken en voelen...

Het probleem ligt volgens ons voor een deel in het feit dat film traditioneel eerder te rijmen lijkt met theater, dan met literatuur: basis voor drama is immers conflict, conflict dat - volgens Hollywood - enkel tot uiting kan komen in actie: het gevecht tussen de twee cowboys in de uitgestorven straat vormt hier wel het meest uitgespuurde voorbeeld van. Een nieuw onderscheid dient dus weer gemaakt te worden tussen wat traditioneel de "commerciële" film wordt genoemd en die die bestemd zijn voor een wat "volwassener" publiek. Een dwaas en artificieel onderscheid natuurlijk, maar bruikbaar "for argument's sake".

Laten we het erop houden dat de eerste soort films is blijven steken in het dogma: film is beweging, dus actie, met alle mogelijke concessies vandien: nevenpersonages uit de roman worden samengebundeld in één of

enkele archetypen, de intrige wordt gecondenseerd tot het loutere verhaal, en via allerlei kunstgrepen (ingelaste dialogen of innerlijke "voice over"-monologen) naast de geijkte acteercodes probeert men toch iets van de motivatie van de dramatis personae over te brengen. Meestal wordt dan heel de hap met een flinke dosis spektakelsaus overgoten, en probeert men met adembenemende decors het geheel bij het publiek te doen slikken. "Dr. Zhivago", "Mayerling" en zelfs "Amadeus" kunnen hier als voorbeeld dienen.

Daarnaast, als een soort compromis, bestaat er het verfilmde theater, waar legio voorbeelden van te vinden zijn, gaande van "Iphigenia", over "Henri V", tot "Faust". De grote uitdaging bij dit soort films is om twee, weer erg verschillende representatiewijze's te verzoenen. Ook hier komt men soms tot kunstmatige ingrediënten, zoals buitenopnames of in essentie onnodige nevenintriges om de klassieke drie-eenheid (handeling, tijd en ruimte) te doorbreken. Ook datgene wat theater zichtbaar tot theater maakt, het meer expressievere, het onrealistische karakter van decor, rekvisieten en zelfs personages waardoor men blijft zien dat het steeds theater is moet omgevormd worden tot de (geijkte) eisen van de film: een zo realistisch mogelijk karakter. Het acteren dient "intiemer" te gebeuren, het excessieve gebaar van op het toneel wordt nu een close-up van een wrange glimlach. Het decor dat "een" kamer voorstelde, wordt nu een reële ruimte waarbij, en dat is belangrijk, in de film gepoogd wordt de ruimte erbuiten er bij te betrekken. Waar de wereld op theater ophoudt aan de grenzen van het toneel, bevindt zich achter de ramen en deuren van het filmdecor wél een buitenwereld, die soms ook expres daartoe in het verhaal wordt ingepast: de reizen tussen de verschillende ruimtes, of tijdsverlopen waarin van alles gebeurde worden niet meer gesuggereerd, maar weergegeven.

Andere regisseurs (zoals Murmau met zijn "Faust") slaan juist de andere weg in naar het wilde niet-realisme. Hier vormen decor, rekvisieten en personages een "onmogelijke", onherkenbare wereld, die juist door het verhaal en de personages zin krijgt. In dit soort cinema buit men alle technische mogelijkheden uit om dat wat ik gemakshalve het "theatrale" zal noemen, nog verder door te drijven, waardoor de representatievorm ondergeschikt gemaakt wordt aan thema en verhaal. Jammer genoeg is dit soort filmkunst onder druk van Hollywood en de opkomst van de filmindustrie het experimentele verdomhoekje ingedruwd, waardoor de filmkunst op zich alleen maar armer is geworden.

In (de Hollywood-)film is dus geen plaats voor het innerlijke. Een voormalig leraar schreef onder de zin "hij voelt zich

ongelukkig" uit één van mijn eerste scenario-probeersels "SHOW ME!". Natuurlijk had ik het dan kunnen oplossen door te schrijven "hij ziet er ongelukkig uit", maar ik denk dat U wel begrijpt wat ik bedoel. Het hele verschil tussen film-tekst (scenario's) en literatuur ligt in de tegenstelling uiterlijk-innertijk. In een film kijk je naar iets, niet in of dóór iets. Een heel goede film met heel goede acteurs kan iets van de motivatie, twijfels, gedachten enzovoorts weergeven. Ook, en dat is belangrijk, op het niveau van de mise-en-scène kan men via kleurgebruik, het plaatsen van de personages, belichting, montage enzovoorts, het innerlijke en het magische begrip "sfeer" ("Malpertuis" van Kümel en "Le Procès" van Orson Welles kunnen hier als voorbeeld dienen) suggereren. Maar het blijft suggereren: de kijker ziet uiteindelijk alleen maar datgene wat hij wil zien (waarvan dan, zoals bijvoorbeeld Woody Allen doet, ook weer gebruik kan worden gemaakt), en de regisseur kan enkel pogen de blikrichting van de kijker naar dié elementen te leiden die hij belangrijk acht. In literatuur staat het er: de lezer kan niets ontgaan, tenzij hij een paar bladzijdes overslaat. Of hij begrijpt wat hij leest is natuurlijk een andere kwestie, maar in principe is een goede roman af: door alle elementen als het ware "op te tellen", is men, tenminste als de auteur het wil, in staat om de personages te begrijpen. Ik besef dat ik me hier op glad ijs waag, en dat er over vertelstandpunten, tijdsgebruik en plotontwikkeling nog véél en véél meer te vertellen is, maar het lijkt mij duidelijk dat in het schetsen van karakters de literatuur over andere mogelijkheden beschikt dan de film.

Is literatuur dan totaal onverzoebaar met film? Zo categoriek zou ik het niet willen stellen. Film kan boeken propagieren, zelfs dichters bij het publiek brengen (zoals het bij velen onbekende boek "The Last Temptation of Christ"). Ook kan men van een literatuur-verfilming genieten als een visie op een bepaald werk: hoe leest deze regisseur dit boek, wat heeft hij daarin ontdekt, wat acht hij waardevol of belangrijk...

Kan een verfilming ooit meer zijn dan een dergelijke blik op een roman? En zo ja, in hoeverre vindt men dan financiële ruggesteun om nu eens niet "het vertelselke" van het papier op het doek te toveren, maar om echt met alle filmische mogelijkheden in te gaan op de roman om sfeer en "ziel" weer te geven? In hoeverre zijn wij als kijker nog bereid om tegelijk afstand te doen van dat "we hebben dat al eens gezien"-gevoel, en daarnaast open te staan voor andere representatiewijzes? Dit lijkt contradictorisch, maar als voorbeeld kan een roos dienen: niets lijkt een groter cliché te zijn dan deze bloem, en alles wat

ze - tot in der treure - symboliseert. En toch is een roos op zich ontegensprekelijk mooi gekleurd, frêle gestructureerd en rijk aan nuances. Alles hangt af van de manier waarop je haar bekijkt. En dat bedoel ik nu juist: bereid zijn om tóch voor de zoveelste keer weer maar eens naar diezelfde roos te gaan kijken, en daarnaast naïef genoeg zijn om open te staan voor de manier waarop er naar gekeken kan worden. De vorm van de bloem, bepaalt de inhoud die eraan gegeven wordt. Daar ligt de kracht van theater, waar ieder stuk honderden keren opgevoerd kan worden, waar men tekst en handeling nagenoeg van buiten kent, en toch dikwijls opnieuw ontroerd wordt.

Hollywood heeft van wat wij onder "cinema" verstaan, deze magie afgenomen, en ons overvoerd met - de illusie van - telkens nieuwe verhalen, personages en gebeurtenissen. Illusie, want de jongen en het meisje krijgen elkaar steeds op het einde, en de held overwint nog steeds de slechte, of het nu om Darth Vader, Dracula of Jesse James gaat.

Enkelen hebben de mogelijkheid gevonden om tegelijkertijd films te maken voor het "grote" publiek, en nieuwe representatiewijzes te verkennen. "Le Lit" van Marion Hänsel, de films van André Delvaux, Chantal Akkerman... voorbeelden die helaas te snel door het publiek in de avant-garde of het elitaire gesitueerd worden, enkel omdat ze een andere ingesteldheid, en misschien wel een meer actieve bijdrage van de kijker vergen.

Film en literatuur: soms onoverkomelijke tegenstellingen, soms schuchtere toenaderingen...

Hans Leenders,
voor Vrij Onderzoek.

Over film en literatuur gaat er een Internationaal Colloquium door in Aula Q van 6 tot 8 oktober. Verscheidene gasten, waaronder Irene Papas, André Delvaux, Fons Rademakers en Wim Verstappen zullen daar hun duit in het zakje doen rond deze polemiek.

Het colloquium wordt vergezeld van een filmfestival dat doorgaat van 28 september tot 11 oktober in Cinema Metropole, Nieuwstraat 30, 1000 Brussel. De deelname aan het colloquium is gratis; tickets voor de films kosten op vertoon van uw studentenkaart 80 fr., en zijn te verkrijgen bij de Dienst Cultuur, gebouw Y.

Hoe Amerika afrekenet met haar helden... of omgekeerd...

De Verenigde Staten van Amerika : haar infantiele president, religieuze fanatici en andere superhelden. Van Superman tot Rambo, van Batman tot Dirty Harry : "straight forward"-karakters, ongenueanceerde stereotypes die tegen Ruski's hel en verdoemenis strijden, voor God en Vaderland.

Sinds de jaren vijftig

werden de States overspoeld met Marvel's en E.C.'s "comic books", waarin eerst in zwart wit en later in schreeuwerige kleuren de exploten werden verhaald van Wrekers, Half-goden en Supermensen. Een strijd zonder einde tegen allerlei gespuis van het laagste allood, die dan nog dikwijls namen droegen als "De Joker", "Lex Luthor" of "Double Face". Steeds weer stond niets minder dan de wereld zelf op het spel, en na een dertigtal adembenemende (?) pagina's leek de strijd weer éven beslecht in het voordeel van de held... al werden er dikwijls "cliff-hangers" ingebouwd om de lezers de week daarop weer naar de kiosk te doen snellen.

Dertig jaar later zijn de helden moe, blasé, of op pensioen : de wereld die er zo simpel uitzag in de jaren vijftig, is voor de Amerikanen na de moord op Kennedy, de Vietnamese nachtmerrie en Watergate nooit meer dezelfde geworden. Batman, Superman, Captain Marvel ... ze verkopen nu heel wat minder dan hun iets meer genuanceerde en meer ambigue geestesgenoten als "Groene Lantaarn" of het onderling bekvechtende team van de "Vier Wrekers".

Ook in onze contreien kon men de Amerikaanse comics, meestal via de vertalingen van Marvel-Nederland, verkrijgen. Maar een land met onze Strip-Kultuur moest niets hebben van deze Amerikaanse pulp, getekend in een typische, schreeuwerige stijl, met meestal vrij debiele intriges en dito personages.

Batman op pensioen?

Maar daar lijkt nu verandering in te komen. Onder invloed van Europese strips herontdekken de Amerikanen hun helden. Er wordt nog steeds aan nieuwe verhalen en nieuwe avonturen gewerkt... maar de helden hebben hun onschuld verloren : Batman heeft jaren geleden zijn cape aan de kapstok gehangen, en leeft als miljonair Bruce Wayne een leven waanuit alle zin verdwenen is. Tot hij op een dag de zelfstrijd opgeeft en, nu als krasse veertiger, de draad weer opneemt wanneer een wrede jeugdbende (de "Mutants") de straten van Gotham onveilig maakt. De stad reageert verdeeld : sommigen noemen Batman een facistoïde vigilante, anderen (zoals zijn ouwe makker commissaris Gordon - bijna op pensioen,) beschouwen hem als het enige mogelijke antwoord op een totale chaos. Na een aantal avonturen waarin Batman een nieuwe Robin(a) ontmoet, en opnieuw geconfronteerd wordt met zijn aardsvijand de Joker, komt het tot een heus lijf-aan-lijf gevecht met niemand minder dan... Superman.

Die heeft zich ondertussen voor Reagans kar laten spannen : onze kryptonees werd omgeturnd tot geheim wapen tegen communistische staates in Zuid-Amerika (met de naam "Corto Maltese" - voelt U hem ?). Hij strijd voortaan aan de zijde van het Pentagon, de "Marines" en de CIA. Hoe dit dan allemaal afloopt kunt U lezen in het door Klaus Janson en Lynn Varley getekende en door Frank Miller geschreven "The Dark Knight Returns".

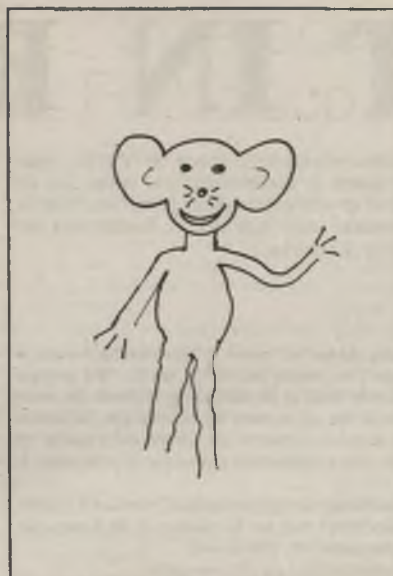
Frank Miller schreef ook het scenario voor "Batman : Year One", waar Amerika een soort eigen "Glasnost" beleeft : Batman's geschiedenis wordt ongepolijst herschreven, en de eens zo edele personages blijken nu ook maar gewonen mensen te zijn. Zo krijgt adjutant Gordon (het hoofdpersonage van dit verhaal) als groentje af te rekenen met het corrupte politiestelsel van Gotham City, met zijn tanende huwelijk, én met Batman, die van een voor de overheid ongewenste populariteit geniet.

Net als "The Dark Knight Returns" is de tekenstijl somber, Film Noir-achtig. De personages zijn ambigu, maken -soms fatale - vergissingen. Niets is zoals het lijkt te zijn, en Gotham City vormt een somber decor dat doet denken aan Martin Scorsese's "Taxi driver".

Een laatste Batman-avontuur ("The Killing Joke") legt dan weer heel andere accenten. Schrijver Allan Moore probeert het gedrag van de monsterlijk grappige Joker te verklaren vanuit zijn verleden als gesjeesd cabaretier, die op één dag heel zijn mager leven in elkaar ziet storten. Nu wil hij bewijzen dat iedereen gek kan worden : "All it takes is just one bad day" en "Madness is the emergency-exit". Geweld wordt in dit avontuur niet geschuwd, en doet bijwijken denken aan Sam Peckinpah's exploten.

Hier zijn zowel Batman en de Joker pathetische, bijwijken zelfs karikatueristische personages, opgesloten in een wereld waanuit uiteindelijk één van hen beiden zal moeten verdwijnen. Een wreed gekkenhuis waarin niemand iemand anders écht kan helpen, en waar men alleen nog kan lachen om de zoveelste "sick joke".

We komen even terug op Frank Miller (samen met Allan Moore de rijzende ster in het Amerikaans stripwereldje) : hij schreef én tekende al vóór Batman "Ronin", een strip waarin een paranormaal begaafde gehandicapte het met zijn fantasie opneemt tegen "Virgo", een zelfgenererende computer in het hartje van het totaal verloederde New York. Ook hier gaan cynisme en een vreemd soort poëzie hand in hand, en qua tekenstijl is in dit verhaal de Europese invloed het duidelijkst merkbaar. Eerst lijkt het te gaan om een strijd tussen mythologie en technologie, maar gaandeweg wordt het macchiavellistische complot erachter duidelijk. Al loopt het verhaal over van de symboliek (menselijke verbeelding tegenover technische intelligentie), toch is dit verhaal waarin een Japanse legende verweven wordt met High Tech, een absolute aanrader.

"De typische 'film noir' tekenstijl."

"Quis custodiet ipsos custodes ?"

"Wie bewaakt de bewakers ?"
(Juvenalis, Satires VI, 347)

Een wereld apart vormt "Watchmen", van Alan Moore en Dave Gibbons. In deze turf (ruim 400 bladzijden !) worden de helden afgeschilderd als een zootje ongeregeld, dat omwille van allerlei opportunistische, psychopatische en facistoïde redenen kostuumpjes aantrekt en op jacht gaat naar alles wat misdadig en on-Amerikaans is. Maar hier pikt de massa het niet: wanneer "The Comedian", "Rorschach", "Nite Owl", "Ozymandias" en nog wat in kostumes gehulde mythes tijdens een politiestaking moeten instaan voor orde en tucht, krijgen ze te maken met een ware opstand. De slogan "Who watches the Watchmen ?" wordt overal op de muren gekalkt, en het volk spuwt op de zichzelf tot superhelden gebombardeerde kniesoren.

Achteraf worden de helden dan ook met een "gouden horloge" bedankt voor alle moeite, en definitief naar huis en in de vergetelheid gestuurd.

Ook hier werd de geschiedenis herschreven : via een nieuw "wapen", Dr. Manhattan (naam verzonnen door een P.R.-bureau), wint Amerika de oorlog in Vietnam en blijft Nixon aan de macht, op weg naar een derde (!) ambstermijn. De Russen vallen (toch) Afghanistan binnen, en tegen de dreiging van de Derde Wereldoorlog speelt zich de rest van het verhaal af. Het vijftal hoofdpersonages, "(ex-)costume heroes", wordt omgevoerd door een hele schare, scherp getekende nevenfiguren als lesbische taxi-chauffeurs, naïeve psychiaters en kleinburgerlijke krantenverkopers. Ook de vorige generatie "Minutemen", deels verweven met de Watchmen, komt aan de orde. Ook deze ex-helden blijken alledaagse mensen te zijn : "Silhouette" pleegt zelfmoord nadat haar lesbische relatie wordt ontdekt, "Mothman" wordt een alcoholisch wrak, en de "Silk Spectre", de moeder van Laura, één van de Watchmen, slijt haar laatste dagen in een bejaardenhome.

De "trigger" voor het avondtuur vormt de moord op "The Comedian", een allesbehalve komisch en uiterst facistoïde figuur, die als een soort Rambo door Vietnam en Nicaragua raast. "Rorschach" (zo genoemd naar de vlek op zijn masker) vermoedt een complot, erop gericht alle helden één voor één uit te schakelen. Langzaam maar zeker vordert zijn speurtocht (waarbij hij zelf onmaskerd wordt en in de gevangenis verzeild geraakt), en ontdekt hij de gruwelijke opzet van een plan waarbij schrijvers, tekenaars en designers zijn betrokken. Ook de andere Watchmen raken erbij betrokken, en worden zo deelgenoot van een waarheid die ze voor de rest van hun leven angstvallig dienen te verzwijgen. Dit onderzoek wordt langzaam en glasscherp uitgewerkt, waarbij elk personage af te rekenen krijgt met zijn of haar verleden, waar heel wat duistere pagina's worden opengeslagen.

Het enige wat men "Watchmen" als strip kan verwijten, is de typische standaard-tekenstijl. Doordat de in Amerika wekelijks verschijnende comics ondanks telkens verschillende tekenaars en schrijvers toch een zekere continuïteit moeten bezitten (het gaat immers steeds over dezelfde held), heeft men een soort "all-round"-vormgeving ontwikkeld, waaruit slechts enkelen (Berni Wrightson, bijvoorbeeld) een eigen stijl ontwikkelden. Maar veel wordt goedgeemaakt door de verschillende verhaal-technieken die dit rigide patroon pogen te doorbreken. Zo is er een "strip-binnen-de-strip", een vrij gruwelijk piratenverhaal dat pas op het einde van het verhaal zijn volle betekenis krijgt, en wordt ieder hoofdstuk (in feite een aflevering van de serie) afgesloten met een bijlage (fragmenten uit een boek, de opmaak van een extreem-rechts tijdschrift, een serie memo's van een firma, psychiatrische verslagen enzovoorts.) die niet noodzakelijk moeten worden gelezen om het verhaal duidelijk te maken, maar wel heel wat extra-informatie over de personages bevatten.

"The Twilight Zone Magazine" noemde "Watchmen" : "The first truly post-modern superhero comic..."

Hanssen en Hanssens.

"The Dark Knight Returns", D.C. Comics, 1986.

In het Nederlands (vier delen) uitgegeven bij Baldakijn, Naarden.

"Batman : Year One", Frank Miller, David Mazzuchelli en Richmond Lewis; Titan Books, London 1988.

"Batman : The Killing Joke", Alan Moore, Brian Holland en John Higgins; D.C. Comics, New York 1988.

"Frank Miller's Ronin", Frank Miller en Lynn Varley; Titan Books, London 1987.

"Watchmen", Allan Moore en Dave Gibbons; Titan Books, London 1987.

Er bestaat ook een zesdelige Franse versie.

UIT IN BRUSSEL

De Moelal heeft ook een vaste activiteitenrubriek buiten de V.U.B., maar we houden het wel in Brussel. Mocht je dienoemtrent iets weten dat de moeite waard is om te bespreken of te vermelden, of als je zelf iets doet in het Brusselse dat geweten mag worden, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen (evt. gewoon een briefje in onze bus).

ALICE

"Op een ochtend kom je tot de ontdekking dat het bed waarin je ligt en het huis waarin je ontwaakt niets vertrouwd meer hebben.", zo bericht ons K.V.S. uit B., "Tot je grote verwarring zit er zelfs een grote onbekende hond op de rand van je bed met zijn poten komfortabel over elkaar gekruist zoals je dat alleen maar bij mensen ziet. Misschien aanvaard je deze situatie nog, maar hoe reageren je zenuwen als je merkt dat je moeder en je broer volslagen vreemden voor je zijn. En, wat misschien bijkomstig is, je herinnert je niet eens je eigen naam."

"Alice" van Jan De Vuyst naar "Alice in Wonderland en Spiegelland" van Lewis Carroll, in een regie van Jean-Pierre De Decker speelt nog tot 16 oktober in de Koninklijke Vlaamse Schouwburg van Brussel, Lakensestraat 146, 1000 Brussel.

De muziek is van Jean Blaute en de choreografie van Lulu (!) Aertgeerts. Voor meer informatie en/of plaatsbesprekingen bel je naar het nummer 02/217.69.37. en wel op woensdag, donderdag, vrijdag of zaterdag tussen 14 en 19 u., op maandag of dinsdag van 12 tot 16 u.

HAMLET in het RUSSIES!

De vereniging België-USSR projekteert "Hamlet", de onsterfelijke tragedie van W. Shakespeare in een vertaling van Boris PASTERNAK. Deze film kreeg de speciale prijs van de jury op het festival van Venetië. Regisseur en scenarist is Grigori KOZINTSEV, de fotografie is van Jonas GRICIUS (de foto op de affiche is op z'n minst veelbelovend) en de muziek is van Dimitri CHOSTAKOVITJ. In de rol van Hamlet zal je Innokenti SMOKTOUNOVSKI kunnen bewonderen, tenminste als je tijdig reserveert. Dat kan bij de vereniging België-USSR, Meridiaanstraat 21 in 1030 Brussel, telefoon: 02/219.67.73. De vertoning zelf vindt plaats in het "Centre des Riches-Clares", Rijke-Klarenstraat 24, 1000 Brussel op zaterdag 8 oktober om 15 u. De film is tweetalig ondertiteld.

DRS. P.

Drs. P. brengt op uitnodiging van het Masereelfonds, in samenspraak met Toegenblik, De Zoete Peper en Klaver Vijf ruim twee uur beschaafd amusement.", kondigt het Masereelfonds aan terwijl het even beschaafd door z'n haren strijkt. Wij raden jullie eerder aan om er als wildemannen op af te stormen, want Drs. P. is echt leuk, wat niet van iedereen gezegd kan worden. Liederen als "De Veerpont" (met als refrein "Heen en Weer Heen en Weer Heen en Weer Heen en Weer" (oefen alvast maar)) en "De Dodenrit" (waarbij massaal kindertjes voor de wolven worden gegooid om dezen (de wolven) op een afstand te houden) zingt hij, zichzelf op de piano begeleidend, op: vrijdag 14 oktober om 20.30 u. in Toegenblik, Cortenbachstraat 11 te Haren-Brussel, zaterdag 15 oktober om 20 u. in Klaver Vijf, Henri Caronstraat 13 te Hoeilaart, zondag 16 oktober om 20 u. in De Zoete Peper, Fabrieksstraat 216 te Ruisbroek.

WANNES

In de "Bervoetsuite" brengen Wannes Van De Velde en groep hedendaagse kamermuziek, bewerkingen van Hans Eisler, composities van hemzelf en groepsleden. De instrumentale bijdragen worden aangevuld met "Zesluik voor Bervoets", zes gedichten door Wannes, hiertoe geïnspireerd door Antwerps stadsschilder Fred Bervoets en op muziek gezet door Walter Heynen (ook bekend als componist van prachtige muziek en zangpartijen van het Brussels Brecht-Eisler Koor). Om het geheel af te ronden brengt het gezelschap bovendien werk uit de recente LP "Tussen de Lichten".

Organisator is het Masereelfonds, het optreden gebeurt op dinsdag 18 oktober om 20 u. in "De Markten", Oude Graanmarkt 5 te 1000 Brussel.

De "Bervoetsuite" wordt gebracht door Walter Heynen (fluit), Luk Faes (hobo), Gilberte Van Den Plas (altviool), Jan Wellens (gitaar), Flor Hermans (viool), Walter Poppeliers (contrabas en zang) en Wannes Van De Velde zelf (zang en gitaar).

ROCK IN CHAIR

Ja, eveneens aandacht voor de rockvrienden in deze Moelal: ROCK IN CHAIR zorgt deze maand voor maar liefst 6 optredens. Eentje daarvan (Little Egypt op 1/10) heb je waarschijnlijk al gemist, maar er is ook nog Nitty Gritty op 15/10, de 'Special Anniversary Jam Session' op 21/10, Louie Louie op 22/10, Aficionado op 29/10 en meteen nu zaterdag 8 oktober al, de weergalozes Leuvense Big Bill! Alle optredens beginnen om 21u. in Rock in Chair, Kasteelstraat 6 te 1980 Tervuren. Je komt er met bus 44 en er is VRIJE TOEGANG.

DE MUNT

Op vrijdag 21 oktober om 20u. is er Verdi in de Muntscouwburg. Uitvoerders van het concert zijn het koor en het Symfonie-Orkest van de Munt, en ze brengen o.a. het "Nabucco"-koor, uit "La Traviata" de aria van Germont "Di provenza" en het koor "Patria Oppressa" uit Macbeth.

Van 9 oktober tot 5 november herneemt de Muntscouwburg trouwens "La Traviata" van Verdi naar een libretto van Francesco Maria Piave, onder muzikale leiding van Sylvain Cambreling. De prijzen der plaatsen gaan van 150 tot 2000 fr. Plaatsbespreking kan in de Munt zelf, of telefonisch: 02/219.63.41.

Ravi Shankar.

Veertig jaar na de dood van Mahatma Ghandi heeft de beroemde Indiase (sitar)muzikant Ravi Shankar ter nagedachtenis de raga 'MOHANKAUS' gekomponeerd. (Hij is ook degene die de muziek componeerde voor de film 'Ghandi'). Het zal plaatsvinden in het Palais voor Schone Kunsten te Bxl. Plaatsen kosten 500, 800 of 1200 BF; de opbrengst van het concert gaat deels naar het Indische dorpje 'Vinobajipuram' dat door Lea Provo met de steun van de Belgische regering en de EG-kommissie wordt gebouwd om daar 1200 gerepatrieerde Tamils onder te brengen. Een ander deel wordt geschonken aan het Ghandi-centrum te Brussel. Het concert vindt plaats de 9/10/88 en begint om 20u. Reserveraie: FNAC Brussel(City 2): 02/217.47.20.

Tivoli Vervloessem
en Pipoli Perploessem.

INTERESSANTE DINGEN

Stenen Herleven.

Tot en met 20 november loopt in Brugge de tentoonstelling "Stenen Herleven". De tentoonstelling geeft een overzicht van 111 jaar (van 1877 tot 1988) kunstige herstellingen in Brugge, en bevindt zich in de Middeleeuwse ziekenzalen van het Oud St.-Janshospitaal, Mariastraat, 8000 Brugge. Ze is dagelijks geopend van 14 tot 18 u., de toegangsprijs bedraagt 50 fr. Eventuele kindertjes tot 16 jaar betalen maar 20 fr. Het Initiatief Gaat Uit Van De Stad Brugge, Dienst Voor Monumentenzorg En Stadsvernieuwing.

Midden-Amerika.

H.V. Brussel organiseer informatie- en gespreksavonden rond: Guatemala op 11 oktober, gastspreker is Raf Allart; Nicaragua op 8 november, gastspreker is

Georges Spriet;

Cuba op 22 november, gastspreker is Freddy Tack.

Al deze activiteiten gaan door in "De Kristallen Bol" (Spiegelzaal), Oude Graanmarkt 5 te Brussel, met aanvang telkens om 20 uur.

Om deze cyclus af te ronden is er op 2 december een "Happening" in de Bar Americain van de Ancienne Belgique, met muziek en dans, Zuidamerikaanse lekkernijen, drankjes en (info-)standjes. Ook dit begint om 20 u.

Anti-racisme

"Samen uit, Samen thuis" is een initiatief van een aantal Brusselse progressieve kringen, zoals de L.P. Boonkring, het Masereelfonds, de Vermeylenkring, CSC, de Wilde Roos. De bedoeling is door tal van activiteiten Belg en migrant nader tot elkaar te brengen, bestaande vooroordelen

uit de weg te ruimen enzovoort.

Zo organiseert CSC-Elsene op 14 oktober om 20 u. in het Elzenhof (Kroonlaan) een gesprek over de pluri-kulturele samenleving. Panelleden zijn o.a. Lydia De Pauw-De Veen en burgemeester Bob Cools van Antwerpen.

Het Masereelfonds zorgt voor een anti-racistisch mini-filmfestival. Drie films worden vertoond, nl. "Dessert voor Constance", "Tee-O-Harem" en "De Helse Trein", in Anderlecht (resp. op 17/10, 3/10 en 10/10), Trefcentrum, Daperheidsplein, in Molenbeek (op resp. 13/10, 20/10 en 6/10), in de Vaartkapoen, Schoolstraat 76, in Schaarbeek (op resp. 3/10, 10/10 en 17/10) in de Kriekelaar, Gallaitstraat 78, en in St.-Gillis, (op resp. 6/10, 13/10 en 20/10) in Oubrussel, Fortstraat 35 A.

Per film kost de toegang 70 fr. voor leden, 100 fr. voor niet-leden, de vertoningen beginnen om 20 u.

Van verdere activiteiten van "Samen uit, Samen thuis" hoor je binnenkort meer in De Moelal.

Openingszitting UPV.

Op 5 oktober vindt de openingszitting van UPV (Uitstraling-Permanente Vorming) plaats. Nadat Prof. Dr. *P. De Vroede, voorzitter van de Raad van Beheer van UPV

gesproken heeft over "UPV, vertolker van de VUB-boodschap", zal Prof. Dr. M. Jacobs, diensthoofd Plantengenetica VUB het hebben over "Groene genen: toekomstperspektieven van de plantengenetica-manipulatie.". Dit alles om 19.30 u. in aula Qd. De voordracht met diaprojectie wordt gevolgd door een receptie. De toegang is gratis.

Namiddagvoordrachten van UPV

Hoe gezond tuinieren
12.10. J.M. Stassart "Fundamentele aspecten van het gebruik van meststoffen"
19.10. A. Vercruyse "Het gebruik en misbruik van pesticiden in de tuinbouw"
26.10. B. Maes "Ekologisch of biologisch tuinieren"
Deze voordrachten vinden plaats in aud. 3 van de HILOK (gebouw L) van 14.30u tot 17u. en kosten 50/70 fr. per sessie.

Vervolg op pagina 7

(hiernaast dus).

AGENDA

Eén van onze vaste rubrieken is deze agenda van activiteiten die op de V.U.B. georganiseerd worden: fuiven, films, voordrachten, debatten, noem maar op. De bezigheden die door de studentenkringen geprogrammeerd zijn worden sowieso in ons agenda opgenomen, maar als je zelf iets verzorgt, aarzel dan niet het ons te laten weten! Zodoende weet iedereen het. Steek alle info maar in de Moelal-brievenbus (in gebouw Y').

Een kleine opmerking bij deze eerste agenda van het akademies jaar is hier wel op zijn plaats: de uren waarop de films beginnen waren bij het ter perse gaan nog niet bekend; meestal is dat echter 20.00 u. Kijk in elk geval eens naar de affiches en pamfletten die de organisatoren verspreid hebben. Wat de T.D.'s betreft, die beginnen meestal wat later (rond 21 à 22 uur).

Dinsdag, 4 oktober:

van 11-16 u: een rommelmarkt op de esplanade van gebouw F.
Om 15u: De Enige Echte Akademische Openingszitting, gespeend van een toespraak door onze herverkozen rector en hopelijk weer eens versierd met een stukje muziek tussendoor.

Woensdag, 5 oktober:

deze avond twee films, nl. één van 'Ostendse Ploate' (een oefening voor fonetici): WALL STREET in QB en één van 'Campina': SOUL MAN (yeah) in QC.
Je kan de film besluiten met een teedeetje, want ziehier de eerste T.D. van het akademies jaar: in de BSG-zaal (aan de achterkant van gebouw G) en georganiseerd door VSKM (Vieze Studentenkring Mechelen).

Donderdag, 6 oktober:

een film van WK (Wetenschappelycken Kring): THE UNTOUCHABLES, in QD.
En een T.D. van V.R.G. (Vlaamsch Rechts Genootschap) in de BSG-zaal.

Vrijdag, 7 oktober:

zou dit nu werkelijk een dag zijn waarop er niets te doen valt aan de V.U.B.? Misschien een fuif in het Kulturkaffee. Kom zelf maar kijken.

Maandag, 10 oktober:

een T.D. van KEPS (Facultaire kring van de ESP), natuurlijk in de BSG-zaal.

Dinsdag, 11 oktober:

zou de kring 'Westland' een film draaien in de QC? Wie zal het ons zeggen? In ieder geval zal het wel iets met vis te maken hebben.
Ook nog een TD van SOLVAY in de BSG-zaal, trouwens.

Woensdag, 12 oktober:

Spel Zonder Grenzen

Ludieke sport- en spelnamiddag,
georganiseerd door P.K.

Gewoon op het grasveld en voor iedereen.

Gevolgd door de
Beach Night T.D.

Donderdag, 13 oktober:

een film van de Brugse Studentenkring (BSK): A ROOM WITH A VIEW. Dit is een prachtige film, al zeg ik het zelf. In QC brandt de (projectie)lamp.
Nog een TD van WK in de BSG-zaal.

Vrijdag, 14 oktober:

een fuif in het Kulturkaffee (KK) door buitenlandse studenten en voor iedereen.

Friday, 14th of October:
Huge party in the
'KulturKaffee' (building Y)
everyone invited, especially all foreign
students (Vesalius included!)
We start at 22.00 h.

Maandag, 17 oktober:

een Folklore Film in de QC: Tiroler Schweinebauch? Of Wakarimasoe?
Bovendien een TD van GERROM (Germania-Romania) in de BSG-zaal.

Dinsdag, 18 oktober:

TD van Historia in de BSG-zaal.

Woensdag, 19 oktober:

speciale bierenavond van BIOTECHO, met vele en speciale bieten, pardon bieren. V.a. 19u in de foyer v.d. Q.
Een film zal gedraaid worden door JS (JongSosjalisten) in de QB, maar ze weten nog niet welke.

Avondvoordrachten van UPV

De spiraal van het weten
04.10. L. Hens "Evolutie van het denken in de menselijke ekologie"
06.10. E. Gubel "Informatiewinning en evaluatie in archeologisch perspectief"
11.10. P. De Baetselier "Kankeronderzoek: van cel tot patiënt en terug"
13.10. G. Ebinger "Informatieverwerking in onze hersenen"
18.10. J. Burgelman "Mediabeleid in de informatiemaatschappij"
20.10. H. Declair "Robots, waar en waarom?"
27.10. L. Steels "Artificiële intelligentie"
Deze activiteiten vinden eveneens in aud. 3 van de HILOK plaats maar dan telkens van 19u30 tot 22u., de toegang is gratis.

Florian Dubois.

Berichtje:

Het BRUSSELS BRECHT-EISLER KOOR ZOEKT STEMBANDEN: elke zangvogel mag meedoen, of je nu bas, tenor, alt, of sopraan bent. Kennis van notenleer is niet vereist. Geïnteresseerd? Contacteer Saskia & Michel van De Moelal.

TAXISTOP

Internationale liftservice: aanbod.

woensdag 5/10/88

- 3 plaatsen naar Clermont Ferrand.
- 3 plaatsen naar Montelimar
- 3 plaatsen naar Dubrovnik
- 3 plaatsen naar Perpignan

donderdag 6/10/88.

- 1 plaats naar Innsbruck

vrijdag 7/10/88

- 3 plaatsen naar Marokko

maandag 10/10/88

- 4 plaatsen naar Parijs
- 2 plaatsen naar Biaritz
- 1 plaats naar Stockholm

dinsdag 11/10/88

- 2 plaatsen naar Gibraltar

woensdag 12/10/88

- 2 plaatsen naar Amposta.

Voor alle verder inlichtingen over deze liften aan 1 fr./km, evenals over onderstaande aanbiedingen krijg je bij Taxistop, 091/23.23.10.

Van en naar de VUB.

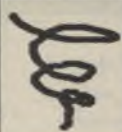
Erembodegem-Brussel,
Elversele-Jette,
Geraardsbergen-Brussel,
Lendelede-Brussel,
Gent-Brussel,
Zottegem-Brussel,
Nevele-Brussel,
Schellebelle-Brussel,
Weuteren-Brussel,
Heverlee-Brussel,
Schaffen-Brussel,
Meise-Brussel,
Wilsede-Elsene,
Houtvenne-Brussel,
Kessel-Lo-Elsene,
Kessel-Lo-Brussel,
Ukkel-Wemmel,
Turnhout-Jette,

Ekeren-Brussel,
Hemiksem-Brussel,
Lier-Brussel,
Londerzeel-Brussel,
Edegem-Brussel,
St-Truiden-Brussel,
Leopoldsburg-Brussel,
Beringen-Brussel,
Maasmechelen-Brussel,
Kampenhout-Brussel,
Kortenberg-Brussel.

Al deze wagens vertrekken tussen 7 en 9 uur 's morgens in de plaats links van het streepje naar Brussel toe, en vertrekken tussen 16 en 19 uur 's avonds weer vanuit Brussel. Taxistop: 091/23.23.10.

Berichtje:

Bruine lederen jas gevonden in gangen rechtsfakulteit. Wend je tot Luc V.O., Louis Schmidllaan 83.

KULTUURKRANT

TREFCENTRUM Y & DIENST KULTUUR VUB ☎ 02 / 641 23 25 (23 26)

KREATIEVE ATELIEREN

De creatieve ateliers starten op dinsdag 4 oktober met een open-deur-avond, een kleine overzichts-tentoonstelling en een receptie.

De ateliers, ingericht door het Trefcentrum Y van de Vrije Universiteit Brussel, zijn: keramiek, theater, modeltekenen, zwart-wit fotografie. Iedere workshop heeft zowel artistieke, educatieve als ontspannende aspiraties.

Op de open-deur-avond kan je de atelierruimtes bekijken en je vrijblijvend informeren bij de monitors. Definitief inschrijven kan natuurlijk ook.

Wij verwachten je in Gallery, boven het Kulturkaffee **di. 4 okt. vanaf 20 uur.**

CONCERT

MONTUNO

Zuid-Amerikaanse muziek van de zeskoppige formatie: Vincent Penesse - sax en fluit
Frankie Rose - gitaar
Jose Curier - bas
Ives Baebay - drums
Cristoffe Valvoort - piano
het bevallig Braziliaans zangeresje Vânia Nazaré

Dansschoenen en kleurige hemden aantrekken want het wordt een broeierige nacht!

Do. 6 oktober '88 - 21u
Kulturkaffee - gratis.

CONCERT

J. BROTHERS BAND

Jazz groep, opgebouwd rond de broers Dirk en Bert Joris.
Dirk Joris - piano
Bert Joris - trompet, bugel
Mark Van Puyenbroeck - el. bas
Tony Gyselinck - drums
Jeroen Derijk - percussie
J. Brothers Band speelt eigen nummers en covers van Groover Washington, George Benson en Herbie Hancock.
Di. 18 okt. - 21u
Kulturkaffee - gratis

THEATER

TOM LANOYE IN DE PISTE

Anno 1988 toert Lanoye rond met "In de piste", Literair Showvariété voor Waanzinnige Solist in A-Majeur. Het is een selectie uit de programma's die Lanoye in België heeft gemaakt: Jamboree, Café Paniek, Het Cirkus van de Slechte Smaak...

Het resultaat: een gedreven show van 2 x 45 minuten waarin tekenfilms, poppenkast, Edith Piaf, de schone letteren en het uitgaansleven een bezeten rol spelen.

Het beste van België in een orkaan van entertainment...

Woe. 12 okt. '88 - 20u30.

Aula VUB Aud.Qa
Voorverkoop 150fr, Kassa 200fr
Knack-Clubleden en CJP-houders krijgen de avond van het optreden twee tickets voor de prijs van één!

THEATER

'ANA AND THE MAN' door TEREREREDUM

Twee mensen leven met mekaar in een besloten ruimte.

Beiden zijn verbranden, getekenden; samen branden zij ook op.

Zij eigenen zich de rol toe van rechter en advocaat, het publiek is een stille getuige: enkel de sterkste overleeft.

Aan het eind blijkt alles schijn, zij sleuren mekaar mee in hun val. Niemand onttrekt zich ongestraft aan de wetten van de samenleving.

Acteurs: Rudi De Smet (auteur)
Daniëlla Huyvaere (cursiste theateratelier VUB)

Regisseur: Peter Bostoën.

woe. 19 en do. 20 okt. - 20u30
Aula VUB Aud.Qa - 100, 150 fr.

TENTOONSTELLING

MICHEL PAPELIERS SOCIALE FOTOGRAFIE

De werken van Michel Papeliers (1955) behoren tot de categorie sociale fotografie: foto's van arbeiders, oudjes, slachthuizen, de Marollen, getuigen van het leven van alledag.

De omgeving, waarin hij zijn thema's localiseert dient echter niet enkel als decor, maar benadrukt het sociale engagement van de fotograaf: M. Papeliers wil de mens centraal stellen, met het respect waar hij recht op heeft.

Vernissage di. 18 okt. - 19u30 - Gallery

Tentoonstelling tot do. 10 nov. - elke werkdag van 11 tot 17u in Gallery en van 12 tot 24u in het Kulturkaffee.

TENTOONSTELLING

NORBERT VAN YPERZEELE SCULPTURALE KERAMIEK

Van Norbert Van Yperzeele *1950 zijn in oktober figuratieve en expressieve keramiëksculpturen te bekijken. De sculpturen zijn sober, gebakken klei zonder glazuur. Hij werkt met verschillende soorten klei, en verdiept de specifieke kleureffecten door de ingebrande wastechiek toe te passen.

Vernissage do. 13 okt. - 17u

Tentoonstelling tot 10 nov.
elke werkdag van 9 tot 21u en zaterdag van 10 tot 16u
Centrale Bibliotheek - VUB
gebouw B&C, niveau 1.

TICKET SHOP

op de Dienst Cultuur kan je tickets kopen voor de produkties in de Ancienne Belgique, de Beursschouwburg en de K.V.S. Ook de programma's zijn bij ons verkrijgbaar. Op verfoon van je studentenkaart kan je genieten van een reductie. De ticket shop is open van maandag tot vrijdag tijdens de kantooruren.

FILM

FILM EN LITERAATUUR IN EUROPA

In het kader van "het Europese Jaar van Film en Televisie 1988" loopt tot 11 oktober een **filmfestival** in bioscoop Métropole, Nieuwstr. 1000 Brussel, met een totaal aanbod van 38 films! Aansluitend vindt op de VUB-campus een colloquium plaats op **do. 6, vrij. 7 en za. 8 oktober.**

Het filmfestival en het colloquium willen o.m. bijdragen tot 'de kritische en vergelijkende studie van de narratieve structuur in de mythe, de literatuur en de film.'

Voor het Colloquium verwachten de inrichters prominente sprekers uit binnen- en buitenland, schrijvers, cineasten, academici... o.m. Luc De Heusch, Irène Papas, Daniël Schmid, Marie-Claire Ropars-Wullemiers.

Info, catalogi, tickets: Dienst Cultuur.

LEERSTOEL HENRI STORCK

In het kader van voorgenemd festival en colloquium.

De Academische Zitting start met een openingswoord door Prof. Dr. S. Loccufier, Rector - waarna Prof. Dr. L. De Heusch en Prof. Dr. Em. W. De Brock het oeuvre en de persoon Henri Storck nader toelichten. De avond wordt besloten met een projectie uit het filmwerk van Storck.

Do. 6 oktober '88 - 20u
Aula VUB Aud.Qc.

OPROEP

AAN ALLE VROUWELIJKE STUDENTEN - DICHTERS

Het Kulturkaffee van de VUB organiseert **do. 8 december** een poëzie-avond met uitsluitend vrouwelijke dichters op het podium, en dit onder de titel "Kaffeepraat".

Guido Lauwaert presenteert dit evenement, met als ondertitel "De schone en het beest". Wie zich groepen voelt om deze avond, op de planken van het Kulturkaffee, het beste van zichzelf te geven, melde zich met een bundel onder de arm op de Dienst Cultuur.

N.B. Een muziekgroep met enkel vrouwelijk schoon kan/mag zich op hetzelfde adres melden.